

INTEGRÁLY – VEĽMI UŽITOČNÝ VZOREC

Ďalšie vzorce pre integrovanie môžeme odvodiť z derivovania:

$$(\sin x)' = \cos x \rightarrow \int \cos x \, dx = \sin x + C$$

$$(\cos x)' = -\sin x \rightarrow \int \sin x \, dx = -\cos x + C$$

A potom tu máme jeden špeciálny vzorec, ktorý sa veľmi často využíva:

$$\int \frac{f'(x)}{f(x)} \, dx = \ln|f(x)| + C$$

polopate: $\int \frac{\text{derivácia funkcie}}{\text{funkcia}} = \ln|\text{funkcia}| + C$

PRÍKLADY:

$$\int \frac{2x + 1}{x^2 + x - 7} \, dx = \ln|x^2 + x - 7| + C$$

$$\int \frac{x}{2x^2 - 3} \, dx = \dots \text{tu to úplne neseď, musíme si to prispôbiť} = \frac{1}{4} \cdot \int \frac{4 \cdot x}{2x^2 - 3} \, dx = \frac{1}{4} \cdot \ln|2x^2 - 3| + C$$

$$\int \frac{\sin x}{\cos x} \, dx = \dots \text{aj tu máme hore deriváciu funkcie v menovateli, až na znamienko} =$$

$$= - \int \frac{-\sin x}{\cos x} \, dx = -\ln|\cos x| + C$$

Teda máme postup pre integrál tg x, či cotg x:

$$\int \mathbf{tg} \, x = \int \frac{\sin x}{\cos x} \, dx = \dots \text{predchádzajúci príklad} \dots = -\ln|\cos x| + C$$

$$\int \mathbf{cotg} \, x = \int \frac{\cos x}{\sin x} \, dx = \ln|\sin x| + C$$

Niekedy to nie je úplne triviálne a potrebujeme zlomok najprv upraviť:

$$\int \frac{1}{x \cdot \ln x} \, dx = \dots \text{hore nie je derivácia menovateľa, ale derivácia lnx je } \frac{1}{x}, \text{ preto upravím} \dots$$

$$= \int \frac{\frac{1}{x}}{\ln x} \, dx = \dots \text{už sedí, že hore je derivácia menovateľa, použijem vzorec} \dots = \ln|\ln x| + C$$

Užitočná rada: Vždy, keď máš zintegrovat' zlomok, pozri sa, či čitateľ nie je deriváciou menovateľa, resp. nebude po jednoduchej úprave. Integrovanie podľa tohto vzorca je na skúškach pomerne obľúbené. ;)